

[Socialministeren.]

Virksomheder, som stadig uddanner Lærlinge, uden at Mesteren i Virkeligheden er kvalificeret dertil eller interesseret derfor. At betragte denne § 6 som en Trusel imod Haandværkerstanden i Almindelighed er derfor ganske urimeligt. Det er en Bestemmelse, der i Kraft af sin Formulering overhovedet kun vil kunne ramme de Virksomheder, hvor begge Parter og Flertallet indenfor Nævnet er klar over, at her foregaar Misbrug ved saakaldt Uddannelse af Lærlinge.

§ 7 indeholder nærmere Regler angaaende de Specialkursus og Specialkontrakter, jeg nævnte før, og hvilke Forpligtelser de skal medføre for Arbejdsgiverne.

I § 10 er indsat en Bestemmelse om, at Lærlingen kun undtagelsesvis maa anvendes til Arbejder, der ikke vedrører hans Uddannelse i Faget. Dette skulde synes at være en ret selvfølgelig Bestemmelse, men ogsaa denne har vakt Uvillie i de Kredse, hvor man overhovedet ikke synes at ville finde Lovgivningsvirksomhed paa dette Omraade rimelig, men betragter Forholdet mellem Lærlinge og Mestre som ganske privat og som Samfundet rent ivedkommende. Dette Synspunkt deles heldigvis ikke af Regeringen eller Folketingets Flertal; fra den Side vil man ikke finde det urimeligt, at Lærlingen, naar han skal uddannes, beskyttes ved en Bestemmelse som den, jeg her har omtalt.

I § 10, 2det Stykke, er der givet særlige Regler om de Tilfælde, hvor Lærlingen har Bopæl hos Læremesteren, Regler, der for øvrigt svarer til, hvad der findes i Medhjælperloven med Hensyn til Sikring af forsvareligt indrettet Værelse, Sengested, tilstrækkeligt Rumindhold o. s. v.

I § 11, 1ste Stykke, foreslaas en tvungen Læreprøve i al Almindelighed. Som man vil se af Bemærkningerne, er Bevægelsen hen mod tvungne Læreprøver stigende, og flere og flere Fag vedtager at indgaa med Ønske om at faa en saadan tvungen Læreprøve. Det er derfor ogsaa Hovedregelen i § 11, dog at der er fastsat visse Undtagelser, om hvilke jeg kan henvise til Paragraffen.

§ 12 indeholder Bestemmelserne om den faglige Undervisning. Det er udtrykkelig sagt, at det paahviler Forældre eller Værger overfor Lærlingen at støtte Læremesteren i Opfyldelsen af den heromhandlede Forpligtelse. Det, der er vanskeligst overfor dette Spørgsmaal, er jo at ordne Forholdet saaledes, at Lærlingen faar den tilstrækkelige Hvile- og Sovetid, naar han foruden

at deltage i Arbejdet, ogsaa skal have den fornødne tekniske Undervisning. Herom er givet den Bestemmelse i § 12, 3die Stykke, at Undervisningen for Lærlinge i Handels- og tekniske Skoler ikke maa finde Sted efter Kl. 9 Aften, og at den skal slutte til et Tidspunkt, der ligger mindst 10 Timer forud for den normale Arbejdstids Begyndelse, og at Skoletiden samt den Tid, i hvilken Lærlingen arbejder paa Lærestedet, sammenlagt ikke maa overstige den for de udlærte Arbejdere sædvanlig gældende Arbejdstid indenfor vedkommende Fag med mere end 1 Time gennemsnitlig pr. Dag. Herved har man altsaa sikret dels Mesteren, at Lærlingen i alt væsentligt kan deltage i Arbejdet i den sædvanlige Tid, dels Lærlingen, at der skaffes den tilstrækkelige Hvile- og Sovetid, før han paa ny skal tage fat paa Arbejdet.

Der er nogle enkelte mindre væsentlige Bestemmelser om Forsikring mod Ulykkestilfælde og Mesterens Pligt til at holde Lærlingen invalide- og sygeforsikret. I øvrigt er de følgende Bestemmelser, derunder ogsaa Bestemmelserne om Ophævelse af Kontrakten dels fra Mesterens Side, dels fra Lærlingens, hans Forældres eller Værges Side, ikke af væsentlig anden Karakter end den gældende Lovs.

Derimod kommer der noget nyt i § 20; det er Indførelse af Lærlingenævn. Det er ikke noget nyt i den Forstand, at det er noget, jeg har fundet paa — det har været diskuteret paa Rigsdagen i adskillige Aar —, men det er indført i en særlig Form i dette Lovforslag. § 20 bestemmer, at Tilsyn med Lærlingevæsenet føres i Hovedstaden og i Købstæderne af Lærlingenævn, der dog ogsaa kan oprettes i Flækker og Sognekommuner, hvor Forholdene gør det ønskeligt, paa Grundlag af Indstilling fra Kommunalbestyrelsen. I hver Amtskommune skal der efter Socialministerens Bestemmelse oprettes et eller flere Lærlingenævne. Saa er der endelig en særlig Bestemmelse for Gartnerfagets Organisationer.

I § 21 findes de nærmere Regler om Lærlingenævnenes Sammensætning. Jeg tør formentlig herom henvise til Paragraffen.

Hvad skal disse Lærlingenævne saa foretage sig? kan man spørge og vil man spørge. Det er angivet i § 23. Der henvises først til § 6, til de Tilfælde, hvor Lærlingenævnet kan gribe ind overfor en Virksomhed, som baade Arbejdsgivere og Arbejdere anser for uegnet til at oplære Lærlinge — her er altsaa væsentlig Tale om en kontrolerende Virksomhed. I øvrigt er det Lærlingenævnets Opgave at føre Tilsyn med, at